

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra MED KUL OG KRIDT SKITSER (FORAAR 1872)

Citation: Drachmann, Holger: "Samlede poetiske Skrifter", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 1. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann01-shoot-idm139703124344848/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

## DET FORUNDERLIGE SYN PAA ØSTERSØEN

HELLIG TREKONGERS NAT 1870

Jeg sagde straks til ham, at han ikke skulde være saa vis i sin Sag, men han svarede, at det var han og det blev han. Kul-Jørgen er en meget skikkelig Fyr, men han er altid saa sikker af sig. Det var han ogsaa, da han var om Bord i den amerikanske Damper; han var saa vis paa, at Kædlerne var stærke nok, men det var de ikke, for ellers var Damperen ikke sprungen i Luften, og Jørgen med. Og ved den Leflighed kom han af med de tre Fingre paa venstre Haand og var nær bleven dernede i den spanske Sø; men han blev dog bjerget. Fra den Tid af var Jørgen saa underlig, og sagde altid, at han havde set noget; — de andre sagde, at han havde nok faaet et Slag paa „Proviantkisten“. Denne Gang siger han nu ogsaa, at han har set noget; men da han kun kan fortælle, bad han mig skrive det op, — for i Trykken vilde han ha'e det; — men jeg er kun Maskinmester, og saa er De maaske nok saa god at besørge det!

Jeg lovede vedkommende, en af mine gamle bekendte fra Toldboden, at „besørge“ det, som han sagde, og jeg modtog da et stort Ark Papir, hvorpaa der var gjort en hel Del Optegnelser, ud af hvilke jeg samlede følgende Meddelelse:

„Jeg, Jørgen Kasper Marker, ogsaa kaldet Kul-Jørgen, paa Grund af min Profession som Maskinmestrens første Fyrbøder, er født paa Bornholm en Søndagmorgen, Aaret véd jeg ikke. Jeg har altid læst Historiebøger ved Skinnet af de glødende Kul, derfor er mine Øjne røde, ligesom mine Hænder er sorte, men i Mørke ser jeg godt, og jeg har en ren Samvittighed.

En gammel Kone, som kaldte sig min Bedstemoder, fortalte mig altid, at jeg var „synsk“; nu tror jeg det selv. Jeg havde været oppe og besøgt hende i Julen, og da jeg skulde tilbage, havde Dampskibet lagt op. Jeg gik da ned til en Skipper og tingede mig om Bord hos ham til København. Foruden min egen Person havde jeg en Julegaa

og en Pose Semulegryn med om Bord. Dem bad jeg Kokken om Bord paa Jagten tage i Forvaring; han stuede dem ogsaa ned i sin egen Køje, og da Vinden, som havde holdt sig vestlig i flere Dage, endelig faldt sydlig, lettede vi Hellig Trekongers Aften, efter at vi havde taget os en „Syp og en Sild“ og bedet Gud give os en heldig Overfart.

Nordlig og sydlig før Indløbet til Rønne Havn strækker to Stenrev sig langt ud i Søen. Det var maanelyst Vejr med store, drivende Skyer paa Himlen; den hvide Brænding trak sig i lange Striber hen over Revene; der var lidt Frost i Luften, og Kulingen tog til. Jeg kan godt huske, at jeg stod og saa' efter Brændingen i Læ, da jeg bemærkede en Ende, som hang ud over Lønningen og slæbte agterud. Vi havde da klaret Revet fra os, og jeg hørte Skipperen sætte Kursen, mens han gav Jens Kofod Roret, for selv at gaa ned og tage Olieklæderne paa. Medens jeg nu halede ind paa Trossen, der hang over Bord, kigede jeg endnu en Gang tilbage imod Land. Jeg havde foruden den omtalte Syp kun smagt paa et Glas varmt Punsch inde hos Juuls, men alligevel var det ligesom om Byen havde forandret sig. Jeg syntes, at der var et stort rundt Fyrtaarn paa Havnehovedet, og jeg syntes, at jeg kunde se mange høje Bygninger længere oppe i Byen med store, ryggede Skorstene. I Havnen selv laa svære Skibe med en underlig, fremmed Rigning; der var Lygter og Lys allevegne, — det var ikke den samme By, og dog laa den paa samme Sted; Landkendingerne var de samme; jeg kunde ikke tage fejl. Jeg vilde just til at præje Kokken, om hvad dette kunde betyde, da Skipperen i det samme kom op paa Dækket. Han stod lige ved Siden af mig, og vendte Ansigtet opetter mod Maanen, for at se paa Skyerne, der drev forbi den. Skulde jeg tro mine egne Øjne, saa var han nu bleven en gammel, gammel Mand, graa og rynket, og hans Skuttethed var bleven endnu tydeligere end før. Jeg syntes, at han talte til mig, men jeg var saa optaget af at se paa Kokken, Jens Kofod, der stod til Rors, saa jeg intet hørte. For ogsaa Kokken, som jeg dog var vokset op med som Barn, var bleven en aldrende Mand med indfaldne Kinder og skrumpede Træk.

Jeg gik forud, for at komme mig lidt ovenpaa alt dette. Der blev ikke talt et Muk paa Dækket; man hørte kun Vinden pibe gennem Takkelagen, og Vandet, som blev kastet fra Bougen, hver Gang Skuden hev til.

Jeg maa nu sige, at jeg har været i saa mange Slags Farvand, og jeg har ogsaa i mine Historiebøger læst om mange Slags Begivenheder, men jeg synes dog altid, at Østersøen er det mærkværdigste Farvand af dem alle, og jeg véd ikke nogetsteds, at man har haft saa mange Batailler og Storme og Skibbrud og Vrag som her. Danske og norske og svenske og lybeckske og hollandske og engelske Flaader